

1. Po nábreží koník beží, koník vraný,
skadiaľže si, šuhajíček, maľovaný?
[:Skadiaľ som, stadiaľ som,
slovenského rodu som, duša moja.:]
2. Z tej jedličky dve hrdličky na tú lúčku.
Ja som Slovák, ty Slovenka, daj mi rúčku.
[:Rúčku ti podávam,
tebe verná ostávam, duša moja.:]
3. Pod lipkou, nad lipkou iskierečka,
skadeže si moja milá frajerečka.
[:Skadiaľ som, stadiaľ som,
slovenského rodu som, duša moja.:]
4. Povedz že mi, duša moja, čia ty budeš,
povedz že mi, duša moja, čia ty budeš?
[:Už som povedala,
že ja budem len tvoja, duša moja.:]
- (ľudová pieseň)

Internetová stránka: www.ozlabut.webnode.sk
Email: ozlabut@gmail.com
Profilová stránka na sociálnej sieti Facebook

Vydáva Občianske združenie „LABUŤ“, Malé Zálužie 97, 951 24 Nové Sady, IČO 42332761

Redakcia: Mahuliena Sochorová, Viera Predanocyová, Zuzana Plesníková

Grafická úprava: Zuzana Kolenčíková

Nepredajné!

„LABUŤ“

November 2014

BULLETIN OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA „LABUŤ“

„Brány múdrosti a poznania sú stále otvorené.“

Louise L. Hayová (americká spisovateľka)

Obsah:

Príhovor...str.2

Život pri vode...str.3

**Predstavujú
sa vám členovia pred-
sedníctva...str.5**

**Význam občianskych
združení...str.7**

Naše aktivity...str.8
**Infekčné choroby – ako
im predchádzať?...str.8**
Olympiády....str.10
**Uvarili sme si spoločne
slivkový lekvár...str.11**
Fotogaléria...str.12

**Škola v Malom Záluží...
str.14**

**Volby v minulosti...
str.15**

**Z činnosti dobrovoľných
hasičov v Malom Zálu-
ží...str.17**

**Študijný pobyt v Nemec-
ku...str.18**

Príhovor

Som veľmi rada, že už po druhýkrát mám príležitosť sa vám prihovoriť prostredníctvom bulletinu občianskeho združenia. Ani sme sa nenazdali a ďalší rok našej činnosti je pomaly na konci. Tento rok nám na marcovej členskej schôdzi pribudli traja noví členovia, spolu je nás teraz 27.

Opäť sme sa snažili pripraviť pre vás zaujímavé aktivity. Na začiatku roka, v januári, to bola hneď beseda o športe s redaktorom Petrom Bučekom, v máji beseda na tému zdravie s pani doktorkou Annou Líškovou a z kultúrnych podujatí to bol koncom augusta druhý ročník varenia slivkového lekváru.

V septembri sme mali príležitosť predstaviť združenie v Nitre, v rámci projektu Živá mapa – dobrovoľníci na ulici. Pripravili sme pre návštevníkov ukážku krížikového vyšívania. Boli sme zaradení do sekcie vzdelávanie, návštevníci si u nás mohli skúsiť, ako sa taká krížiková výšivka vyšívava. Urobili sme aj malú výstavku vyšívanych častí krojov z našej obce (čepce, košele). V decembri nás čaká jedno kultúrne podujatie, a to driapanie peria.

Ďakujem všetkým, ktorí nám pomohli pri realizácii našich aktivít – MO Jednota dôchodcov Malé Zálužie, Obecný úrad Malé Zálužie, Nitrianska komunitná nadácia, Mladí nitrianski filantropi a firma Bramac.

Na záver ďakujem všetkým občanom, ktorí pomohli a ktorí sa na akciách zúčastnili a prispeli k tomu, aby tieto podujatia boli úspešné.

Mahuliena Sochorová
predsedníčka združenia

ŽIVOT PRI VODE

„Vždy sa snaž urobiť svoju prácu tak, aby si sa za ňu nemusel hanbiť.“

Rybník je krásnou dominantou našej obce a v nasledujúcom rozhovore sa vám predstaví Andrej Žitnay, človek, ktorý sa oň stará, dôverne ho pozná a pre ktorého je rybník vlastne súčasťou života.

1. Každý z nás mal v detstve sen o povolaní, ktoré by chcel robiť v dospelosti. Pomysleli ste si niekedy na to, že sa raz budete venovať rybárstvu?

Ako každý chlapec som chcel byť smetiárom, baníkom, vojakom, maliarom a že skončím v rybárskom cechu, to prišlo až v deviatej triede. Mojim snom bolo stať sa maliarom, rybačka bola mojim koníčkom od 10-tich rokov, ktorá prerástla do povolania.

2. Dá sa rybárstvo u nás na Slovensku študovať? Študovali ste priamo rybárstvo alebo iný odbor?

Áno, dá sa študovať na dvoch školách. Prvá je Stredná odborná škola v Ivanke pri Dunaji a druhá je Stredné odborné učilište v Mošovciach pri Martine. Ja som študoval na Strednej rybárskej technickej škole vo Vodňanoch (južné Čechy), ktorá bola v tom čase jediná svojho druhu v Československu a pripravovala odborníkov pre rybársku prax.

3. Aké boli Vaše pracovné začiatky?

V roku 1984 som ukončil školu a podal som si žiadosť o zamestnanie v Slovenskom rybárskom zväze v Žiline. Od júna som nastúpil na vysunuté pracovisko v Malom Záluží. Na jeseň prišiel povolávací rozkaz a odkrútil som si dva roky vojenčiny na Šumave. Po príchode na jeseň 1986 som bol priradený na stredisko do Nových Zámkov. Začiatkom roku 1987 som bol vyslaný na stredisko Klúčovec, kde sme stavali novú liaheň rýb a zaučal som nového vedúceho s technológiou liahne. Na jeseň v roku 1988 som prišiel späť do Malého Zálužia, kde sa uvoľnilo miesto zootechnika a tu som zostal až do dnešných dní.

4. Čo všetko práca na rybníku obnáša?

Práca v rybárstve je zo všetkého trochu - chovateľ, mechanik, vodič, biológ, murár, opravár, inštalatér, lekár... musíte si poradiť v každej situácii. Uskutočňujeme výtery už spomínaných rýb, odchov ranných štádií, kŕmenie rýb, kosenie areálu a hrádzí, výlovy nádrží, rozvozy násad, opravy mechanizmov a techniky, kontrolné odlovy, príprava hniezd pre ryby, pílenie ľadu v zimnom období, opravy sietí a podberákov, preventívne kúpele proti parazitom a virózam... je toho neskutočne veľa.

5. Porozprávate nám bližšie o našom rybníku – niečo z histórie, na aké účely sa využíva...?

Históriu moc opísať neviem. Výstavba začala, keď som navštevoval základnú školu. Z rozprávania rodákov z obce viem, že rybník stavalo družstvo Malé Zálužie v šesťdesiatych rokoch. Asi od roku 1977 bol rybník na základe zákona o vodách pridelený do užívania Slovenskému rybárskemu zväzu Žilina. Ten tu postavil sádky a liaheň rýb.

Rybník sa využíva na chov kapra K3 (trojročný kapor 1,5 - 2,5 kg) a generačných rýb, ktoré sa vytierajú v liahni. V liahni uskutočňujeme výter šťuky a sumca. Šťúk sa u nás vyliadne cca 2 500 000 ks. Sumca dochovávame do veľkosti 10 cm a rozvážame po celom Slovensku - Dunaj, vodná nádrž Sĺňava, Kráľová, Domaša, Teplý Vrch, Ružín... Sme jediní chovatelia sumca veľkého pre naše vody.

6. Rybník v Malom Záluží je teda chovný. Do akej miery sa môže využívať aj na rekreačné účely (kúpanie, člnkovanie...)?

Je súčasťou krajiny a bolo by zlé, keby sa tu v letných mesiacoch nedalo kúpať. Pri výpusťnom objekte cca 100 m od neho je zákaz kúpania z dôvodu plašenia rýb na krmnom mieste. Myslím si, že rybník je dostatočne veľký a zadné priestory sú vhodné pre kúpanie. Priestor pre vodné skútre a člny tu však nie je.

7. Každý rok sa koná na rybníku výlov rýb. Poviete nám konkrétne ako prebieha a ako to funguje? Aká je cesta ryby z rybníka až k zákazníkovi?

V prvom rade poviem niečo o Slovenskom rybárskom zväze ako takom. SRZ je občianske združenie, ktoré v zmysle zákona obhospodaruje vodné revíry na Slovensku. Revíry sú rozčlenené na chovné a lovné. Malé Zálužie je chovný rybník, kde vysádzujeme kategóriu kapra K2 o váhe 0,7 kg a na jeseň sa z neho loví kapor o váhe 1,5-2,5 kg v celkovom množstve 15 000 kg. Výlov prebieha v druhej polovici októbra, kedy sa 7 až 10 dní vypúšťa nádrž a výlov uskutočnime v priebehu jedného dňa. Ryby sú odlovené a presunuté na sádky, kde sa prečistia a následne sú v priebehu niekoľkých dní rozvážané po lovných revíroch SRZ. Tu ich môžu chytať na udicu členovia platných povolení na rybolov. Hlavne musím zdôrazniť, že k stredisku Malé Zálužie patrí ešte 10 vodných nádrží v nitrianskom a topoľčianskom okrese s celkovou výmerou 126 ha. Každá nádrž je špecifická a ku každej musíme počas výlovov inak pristupovať.

8. Čo Váš voľný čas? Nájdete si popri práci čas aj na oddych a koníčky?

Veľa ľudí mi povie: „Ty sa máš, celé dni si pri vode, chytáš si rybičky a ešte si za to platený!“ Možno na tom niečo pravdy bude, no mám to šťastie, že môj koníček sa mi stal povoláním. Síce ryby na udicu už nechytám, ale sa ich nachytám... Posledné roky sa rád venujem hubárčeniu a turistike v našich horách.

Za rozhovor ďakuje

Zuzana Plesníková

Predstavujú sa vám členovia predsedníctva

V nasledujúcich riadkoch sa vám postupne v krátkosti predstaví každý člen predsedníctva občianskeho združenia, povie niečo o sebe, prečo sa stal členom združenia a čo si myslí o význame takýchto združení v súčasnosti.

1. Krátke predstavenie sa...

Volám sa **Mahuliena Sochorová**, mám 25 rokov. Študovala som odbor európske štúdiá na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, odbor politológie na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave a ďalej pokračujem na doktorandskom štúdiu - odbor verejná správa a verejná politika, opäť na Univerzite Cyrila a Metoda v Trnave. Záluby mám čítanie, cestovanie, kvety, ak je čas, záhrada.

2. Prečo som členom združenia?

Nielen mňa s touto myšlienkou oslovila pani Predanociová. Ja som tento návrh prijala, nevedela som, čo to všetko obnáša. Vďaka tým aktivitám, do ktorých som sa zapojila už predtým mi uľahčili toto rozhodnutie. Bolo to pre mňa niečo nové, isté bolo aj to, že bude treba systematicky pracovať a samozrejme učiť sa.

3. Aký vidíte význam občianskych združení v súčasnosti?

Ani neviem odkiaľ začať, pretože význam združení je skutočne široký. V prvom rade chcem povedať, že dobrovoľníctvo a členstvo v záujmových spoločenstvách nie je nič nové, ani nezvyčajné. Takého spoločenstvá fungujú v mnohých štátoch sveta. Okrem toho, že sa realizujú verejnosti prospešné veci, každý takto činný človek rozvíja aj seba a svoje schopnosti – komunikácia, zodpovednosť, učí sa systematicky pracovať, pohybovať sa v spoločnosti a medzi ľuďmi. Členstvo v takýchto organizáciách považujem za dobrý krok najmä pre ľudí, ktorí chcú niečo pre spoločnosť urobiť.

1. Krátke predstavenie sa...

Volám sa **Zuzana Plesníková** a vyštudovala som učiteľstvo slovenský jazyk a literatúra – estetická výchova na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. V súčasnosti študujem špeciálnu pedagogiku na Pedagogickej fakulte v Bratislave. Okrem štúdia pracujem ako knihovníčka v obecnej knižnici a som tiež členkou redakčnej rady obecných novín Občasník. Na rôznych akciách, ktoré usporadúva občianske združenie alebo obec, sa venujem deťom na tvorivých dielnach. Z mojich záľub spomeniem knihy, hudbu, tanec, zumbu, cestovanie a samozrejme aktivity nášho združenia.

2. Prečo som členom združenia?

Myšlienka založiť občianske združenie vznikla pred dvomi rokmi a som rada, že som bola pri jeho zakladaní. Naše združenie sa venuje hlavne histórii a zachovaniu tradícií, ktoré sú typické pre našu obec. Nesmieme zabúdať na dejiny a uchovávať to, čo tu zanechali naši predkovia. Naše akcie sú určené všetkým vekovým kategóriám, starší si spomenú na svoje detstvo a mladost, mladší sa dozvedia zase ako žili ich starí rodičia a ako vyzerala naša obec v minulosti.

3. Aký vidíte význam občianskych združení v súčasnosti?

Existencia neziskových organizácií a dobrovoľníctva je veľmi dôležitá pre spoločnosť. Dnes je veľmi vzácne robiť niečo zadarmo a nezištne pomáhať druhým. Mám dobrý pocit

z toho, čo robíme a hlavne som si to uvedomila na podujatí, kde sme prezentovali naše združenie. Išlo o akciu Živá mapa, kde sa stretlo viac ako 30 neziskových organizácií z Nitrianskeho kraja a krstila sa prvá dobrovoľnícka mapa na Slovensku. Takéto podujatie malo zmysel. Neziskové organizácie môžu navzájom spolupracovať, spoločne pomáhať ľuďom a rozvíjať tak medziludské vzťahy.

1. Krátke predstavenie sa...

Ja, menom **Zuzana Kolenčíková**... nerada píšem o sebe. Čo ale naopak rada robím, je pomáhanie druhým a ak ide o dobrú myšlienku, tak sa spomedzi tých mojich pestrých a tvorivých koníčkov (stručne spomeniem len výtvarnú tvorbu, psychológiu, šperky, gemológiu a cestovanie) vždy pokúšam nájsť čas na realizáciu dobrovoľných projektov, hoci priznávam sa, že v poslednej dobe som už popri rodine, práci a škole dosť časovo obmedzená. V rámci štúdií som navštevovala: Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre - učiteľka v kombinácii výtvarná výchova - psychológia, Masarykovu Univerzitu v Brne - arteterapeutka. V súčasnosti navštevujem Univerzitu Komenského v Bratislave so zameraním školská psychologička. Po materskej dovolenke som sa zamestnala ako ergoterapeutka v zariadení sociálnych služieb. A voľný čas?... Ten je u mňa vyplnený mojím synčekom, takže nikdy sa rozhodne nenuďím.

2. Prečo som členom združenia?

Oslovila ma V. Predanocyová, M. Sochorová, Z. Plesniková, M. Krištofovičová. Najskôr som mala len navrhnúť logo pre združenie. V rámci návrhu som si prezrela cieľovú náplň a vytvorila zo pár variantov logo. To ale, ako som sa v združení ocitla ja sa priznám, si už úplne presne nepamätám. Dievčence mi ponúkli toto čestné miesto a ja som sa už len pridružila a pomáhala v tom, v čom som vedela. A samozrejme ma oslovili záujmové ciele občianskeho združenia, na ktorých by som sa chcela spoločne podieľať a budem veľmi rada, ak sa k nám pridá viacej dobrovoľníkov.

3. Aký vidíte význam občianskych združení v súčasnosti?

Dôležitý význam pripisujem predovšetkým v možnosti stretávať sa a pracovať na niečom spoločne, dobrovoľne. Existencia združení v súčasnosti pomáha spájať ľudí so spoločnými záujmami. Okrem toho združenia v rámci svojej prezentácie a činnosti môžu osloviť i iných, ktorí doposiaľ nemali konkrétnu predstavu, záujmy a ciele, na ktorých by sa chceli podieľať. Kedysi bolo bežné, že sa ľudia schádzali a spoločne sa pustili do nejakej činnosti. V súčasnej dobe je to už ťažšie. Ľudia sa čoraz menej stretávajú navzájom a odcudzujú sa. Ťažko sa hľadajú aj finančné prostriedky. Práve jednou z veľkých výhod sú rôzne dotácie ponúkané občianskym združeniam a záujem sponzorov, ktorí na činnosť a naplňovanie záujmov združení prispievajú, ak sa im ich myšlienka, nápad pozdáva. Bez sponzorov a spoločného úsilia členov združení by sa ťažko realizovali nejaké ciele.

1. Krátke predstavenie sa...

Volám sa **Zuzana Zábrazná**, mám 42 rokov. Študovala som na Strednej ekonomickej škole. Momentálne som nezamestnaná a hľadám si novú prácu. Voľný čas trávim so psíkom a vyšívam obrazy.

2. Prečo som členom združenia?

V novembri 2012 som bola oslovená pani Predanocyovou, či by som nerobila účtovnícke veci pre dievčence, ktoré zakladajú občianske združenie. Ani som nevedela, do čoho idem. Začala som sa s nimi stretávať a pracovať s nimi v združení.

3 Aký vidíte význam občianskych združení v súčasnosti?

Myslím si, že má zmysel práca takýchto združení v súčasnosti, veď aj v minulosti sa veľa vecí spravilo a vybudovalo vďaka dobrovoľníkom.

1. Krátke predstavenie sa...

Volám sa **Ing. Dušan Slížik CSc.** a bývam v Nových Sadoch. Som už viac ako 5 rokov na dôchodku, takže všetok svoj voľný čas môžem venovať svojim záľubám. Počas vegetačného obdobia sa najviac zdržiavam v záhrade, kde nám od skorej jari do neskorkej jesene nepretržite kvitnú rôzne kvety. Venujem sa aj očkovaniu a vrúbľovaniu ovocných drevín, i vegetatívneho rozmnožovaniu okrasných rastlín. Každý deň sa viackrát pristavím na konci záhrady pri úloch a sledujem aktivity usilovných včelíčiek. V zime rád čítam knihy, na ktoré som počas aktívneho života nemal toľko času.

2. Prečo som členom združenia?

Vyrástol som na dedine a z mladosti si pamätám ako zmysluplne a spoločensky sa tu kedysi žilo, ako sa zachovávali tradície a udržiavali spoločenské zvyky. Veľmi ma potešilo zistenie, že v Malom Záluží je skupina aktívnych mladých ľudí, ktorí chcú založiť organizáciu zameranú okrem iného aj na obnovu tradičných dedinských aktivít. Skontaktoval som sa s nimi a prejavil som záujem stať sa členom tejto organizácie.

3. Aký vidíte význam občianskych združení v súčasnosti?

V súčasnosti vidím veľký zmysel v činnosti občianskych združení najmä v tom, že aktivizujú občanov a ich činnosť zameriavajú do oblastí, ktorým štát nevenuje dostatočnú pozornosť.

Význam občianskych združení

Občianske združenie (OZ) je výsledok združovania občanov (organizácia), ktoré je právnickou osobou a nie je to politická strana, politické hnutie, organizácia na zárobkovú činnosť (podnik), organizácia na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolaní, cirkev, náboženské spoločenstvo, či štátny orgán. Občania na Slovensku majú právo zakladať OZ pokiaľ nejde o ozbrojené združenie, združenie s cieľom obmedzovať práva občanov pre ich odlišnosť a pod. Účel činnosti OZ nie je zákonom vyslovene upravený. Interpretáciou právnej normy (Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) je možné predmet činnosti OZ vymedziť ako všetky činnosti, ktoré nie sú vyňaté z pôsobnosti zákona o združovaní občanov.

OZ poskytujú služby v oblastiach, kde štát zlyháva, resp. ich neposkytuje. Aby uspokojili záujmy svojich členov okrem servisnej role (poskytovanie služieb) zastávajú aj pozíciu advokačnú, t.j. tlačia spoločnosť do zásadných zmien.

OZ sú založené na členskej základni. Poskytujú prevažne **vzájomne prospešné služby**, t.j. zameriavajú svoju činnosť na uspokojovanie potrieb úzkej skupiny ľudí (záujmovej skupiny). Okrem toho môžu poskytovať aj **všeobecne prospešné služby** za rovnakých a dopredu známych podmienok všetkým občanom. Všeobecne prospešnými službami sú najmä:

- Poskytovanie zdravotnej starostlivosti (združenia pacientov s konkrétnym ochorením...)
- Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť (charita, starostlivosť o dôchodcov, hendikepovaných...)
- Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt (divadelné, tanečné, hudobné, folklórne, výtvarné...)

- Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry (krúžky na propagáciu vedy a techniky, vzdelávanie znevýhodnených skupín, kluby tanca...)
- Ochrana ľudských práv a základných slobôd (poskytovanie právnej pomoci, monitorovanie zneužívania moci, dodržiavania ľudských práv...)
- Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva (ochrana a obnova prírody a krajiny, ochrana a obnova verejných priestorov, environmentálna výchova)
- Kvalita života (spotrebiteľské organizácie, obnova tradícií a zvykov...)
- Hobby a trávenie voľného času (organizácie záhradkárov, chovateľov, včelárov, zberateľov, fanúšikov...)
- Deti a mládež (rodičovské združenia, mládežnícke kluby...)

OZ charakterizuje najmä 6 kritérií:

- Majú formálnu štruktúru, t.j. môžu konať vo vlastnom mene, môžu uzatvárať zmluvy, disponovať svojim majetkom, prijímať dary
  - Nesú samostatne zodpovednosť za svoje konanie (môžu byť žalovaným v spore, môžu dostať pokutu)
  - Majú súkromný, neštátny charakter, nie sú súčasťou štátneho aparátu, ale môžu uzatvárať dohody so štátnymi inštitúciami
  - Ich cieľom nie je vytvárať zisk
  - Fungujú na samosprávnom princípe, čo znamená, že ich nekontroluje ani štát, ani inštitúcie stojace mimo nich. Majú vlastné kontrolné mechanizmy, zriaďovacie dokumenty atď.
  - Majú dobrovoľnícky charakter a spravidla sa u nich prejavuje vysoký stupeň dobrovoľníckej účasti.
- OZ v súčasnosti predstavujú rozhodujúcu časť tzv. neziskového (tretieho) sektoru. Z celkového počtu súkromných neziskových organizácií na Slovensku je:
- 90,5 % OZ
  - 5,9 % neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešnú činnosť
  - 2,1 % nadácií
  - 1,5 % neinvestičných fondov

Dušan Slížik

Naše aktivity

Tohto roku sme zorganizovali dve prednášky. Jedna so zdravotníckou témou, v ktorej nám doktorka Anna Lišková veľmi pekne a názorne priblížila problematiku infekčných chorôb a význam správneho stravovania. Patrí jej za to naša vďaka.

Infekčné choroby – ako im predchádzať?

Podmienkou radosti a uspokojenia zo života je telesné a duševné zdravie. Závisí okrem iného najmä od životosprávy. Každý človek je v prvom rade sám zodpovedný za to, ako žije. Rozumný človek predvída a pripravuje sa aj na starobu. Aby sme si do vysokého veku zachovali dobré zdravie, musíme už v mladosti a v strednom veku viesť správny spôsob života. V rozumnej životospráve ako príprave na plnohodnotný život v starobe treba vyzdvihnúť najmä dostatočnú pohybovú aktivitu spolu so striedmou a pestrou výživou. Súčasným spôsobom života v kombinácii so znečisteným životným prostredím pripravujeme svojmu zdraviu rôzne nástrahy. Výsledkom sú zdravotné problémy a mnohé civilizačné ochorenia. V dôsledku dlhodobého pôsobenia rôznych rizikových faktorov môže dochádzať k narušeniu črevnej mikroflóry a následne aj poruche imunitných reakcií organizmu.

Čo ješ aby sme boli zdravší?

V minulosti ľudia konzumovali oveľa častejšie zdravé potraviny, kam zaraďujeme kvasené uhorky, kyslú sudovú kapustu, kyslé mlieko a podobne. Tieto potraviny obsahujú probiotiká. Ak chceme probiotiká prijímať v potrave, mali by sme do svojho jedálneho lístka zaradiť viac kyslomliečne potraviny – kefirové mlieko, jogurty, bryndzu, žinčicu a podobne. Vynikajúcim zdrojom probiotík je aj kyslá kapusta, kvasené uhorky.

Probiotické baktérie sa prirodzene nachádzajú v ľudskom tele a spolurozhodujú o našom zdraví i chorobe. Je však viacero faktorov, ktoré môžu citlivú rovnováhu narušiť. Ak si chceme udržať zdravú črevnú mikroflóru, je dôležité napomáhať pomnoženiu probiotických baktérií. Akousi potravou pre probiotické baktérie sú tzv. prebiotiká, ktoré podporujú ich rast a aktivitu. Prebiotiká nájdeme aj v potrave, a to v podobe nestráviteľnej rastlinnej vlákniny, ako je inulín (obsahuje ho napríklad cibuľa, cesnak, celozrnné obilniny, židovský zemiak a iné).

Zdravú stravu môžeme dopĺňať aj užívaním podporných doplnkov výživy s obsahom probiotických baktérií – bifidobaktérií a laktobacilov. Takéto probiotiká si môžeme kúpiť v lekárni. Doplnky výživy s obsahom probiotických kmeňov účinne pomáhajú ako súčasť liečby a prevencie infekčných hnačkových ochorení. Do organizmu by sme ich mali dopĺňať aj počas a po liečbe antibiotikami, pretože antibiotiká narušajú citlivú črevnú mikroflóru. Probiotiká zohrávajú dôležitú rolu napríklad aj pri liečbe *Helicobacter pylori* alebo zápalových ochoreniach čreva. Mečnikov ako prvý rozpoznal význam priateľských črevných mikrobiálnych kultúr a to, že ich nedostatok alebo úplná absencia vyvolá tráviace črevné poruchy s príznakmi nafukovania, vetrov a hnačiek. Ako probiotiká účinkujú:

- Podporujú imunitu a zvyšujú odolnosť voči bakteriálnym infekciám.
  - Znižujú obsah cholesterolu v krvi, podporujú vylučovanie žlčových kyselín, a tak znižujú riziko srdcovo-cievnych ochorení.
  - Uľahčujú vstrebávanie a podporujú účinky vitamínov.
  - Napomáhajú produkcii vitamínov skupiny B (vrátane B12), vitamín K.
  - Tvorbou kyseliny mliečnej, octovej a maslovej potláčajú hnilobné procesy a pôsobia aj proti zápche a nafukovaniu.
  - Znižujú nebezpečenstvo vzniku rakoviny hrubého čreva, nádorových ochorení pečene a obličiek.
- Dnes sa už pri liečbe antibiotikami bežne využívajú aj probiotiká, a to od začiatku liečby minimálne počas dvoch až troch týždňov.

Obranyschopnosť organizmu (imunita) je veľmi dôležitá najmä na jeseň, v chrípkovom období. Chrípka patrí medzi najčastejšie ochorenia, prebiehajúce každý rok v epidémiách. Na Slovensku sa každoročne evidujú približne 2 milióny ochorení. Vysokú pravdepodobnosť vzniku komplikácií majú osoby s iným, najmä chronickým ochorením a osoby so zníženou obranyschopnosťou organizmu. Očkovanie je najúčinnnejším prostriedkom na zníženie nepriaznivých dôsledkov chrípky. Odporúča sa osobám, u ktorých je najvyššia pravdepodobnosť vzniku komplikácií. Osoby nad 65 rokov patria do skupiny obyvateľov, ktorým sa odporúča očkovanie proti chrípke. Probiotiká sa v súčasnosti stali liekmi (potravínami) v prevencii a liečbe viacerých ochorení. Už Hippokrates konštatoval: „**Tvoja potrava je aj Tvojím liekom.**“

prof. MUDr. Anna Lišková, PhD.

Ďalšia prednáška bola o olympijských hrách. Redaktor RTVS Peter Buček, ktorý sa aktívne ako novinár zúčastnil viacerých olympiád, nám porozprával o svojich zážitkoch a postrehoch. Ďakujeme mu za zaujímavé rozprávania.

V nasledovnom článku vám povieme niečo z ich histórie.

Olympiády

V súčasnosti sú olympijské hry najvýznamnejšou športovou udalosťou. Pre každého športovca je snom predstaviť sa aspoň raz v živote na tomto sviatku športu a korunovať tak svoju dlhoročnú a náročnú športovú prípravu. Veď už len samotná účasť na olympijských hrách je veľkým úspechom a obrovským zadostučinením a to nehovoriac o tom akú slávu prináša víťazstvo na olympijských hrách. Víťazi sa stavajú legendami a do histórie vstupujú ako hrdinovia. No nie každý zúčastnený môže vyhrať, a preto sám zakladateľ novodobých olympijských hier - Pierre de Coubertin vyslovil myšlienku, ktorá sa stala známou v celom športovom svete: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa.“

Zrod olympijských hier siaha až do antiky. Gréci poznali mnoho spôsobov vzájomného merania síl, ktoré boli rozhodne lepšie ako vojny: hry na počesť bohov spojené so športovými a umeleckými súťažami. Nikto pred nimi na nič podobné neprišiel a po zániku antiky trvalo tisícpäťsto rokov, kým sa prišlo na to, že by sa mali jedny z nich obnoviť – olympijské hry. Prvé oficiálne olympijské hry sa konali v roku 776 pred n. l. v gréckej Olympii na počesť boha Dia a trvali iba jeden deň. Olympijské hry, ako ich dnes nazývame, neboli len akousi prezentáciou ľudskej krásy a sily, ale aj umenia a celkovej kultúry. Športovým súťažiam totiž patrila iba polovica času ich trvania. Zvyšný čas bol venovaný prezentácii diel umelcov a vedcov, ako aj rôznym obradom, keďže olympijské hry boli v chápaní starých Grékov náboženskými slávnosťami na počesť ich najvyššieho boha Dia. Posledný deň po vyhlásení olympijských víťazov bola usporiadaná rozlúčková oslava, na ktorej sa spievali olympijské spevy. Víťazi si užívali slávu ešte po návrate do svojich miest.

Pojem olympiáda pôvodne označoval štvorročné obdobie medzi dvoma olympijskými slávnosťami, pričom niesla meno posledného víťaza hier. V roku 393 (niektoré zdroje uvádzajú rok 394) sa konali posledné olympijské hry antického Grécka. Takmer po 1200 rokoch ich zrušil ako „pohanský nešvár“ kresťanský cisár Theodósios I.

S myšlienkou obnovenia starovekej olympiády ako jednej z možností propagovania športu a fyzickej aktivity prišiel v 90 – tých rokoch 19. storočia francúzsky šľachtic a barón Pierre de Coubertin. V roku 1894 sa mu na kongrese v Sorbone podarilo presadiť obnovenie olympijských hier. Jeho dôsledkom bolo následné založenie Medzinárodného olympijského výboru (MOV) a pridelenie práva usporiadať Hry I. olympiády, ktoré sa mali konať v roku 1896 v gréckych Aténach. Coubertin sa nezaslúžil len o obnovenie olympijských hier, je aj autorom základných článkov Olympijskej charty, olympijských symbolov, olympijskej myšlienky, olympijskej prísahy, otváracieho a záverečného ceremoniálu OH a je tvorcom novodobého olympizmu. Medzinárodný olympijský výbor sa rozhodol usporadúvať OH (Olympijské hry) každé štyri roky, a to s výrazne novodobým charakterom. Na programe prvých olympijských hier bol šerm, vzpieranie, atletika, cyklistika, zápasenie, streľba, tenis, plávanie a športová gymnastika.

Dnes sú olympijské hry najväčším športovým, ale aj kultúrnym podujatím. Za svojej existencie sa rozrástli na najväčšie medzinárodné kultúrno-spoločenské podujatie, v rámci ktorého sa každé štyri roky stretávajú športovci zo všetkých svetadielov v mierovom, športovom súťažení. Význam novovekých, čiže moderných olympijských hier, pre spoločnosť je obrovský aj keď sme ich už trikrát kvôli vojnám odložili.

Olympijské hry výnimočným a jedinečným spôsobom obohatili ľudstvo a svet. Do praxe pretavili olympijské hodnoty výnimočnosť, priateľstvo a rešpekt. A čo je zrejme najdôležitejšie – mladým ľuďom ponúkli nesmrteľný ideál a motív hodný obrovského snaženia.

Od roku 1994 sa zimné hry konajú v olympijskom medziobdobí (po dvojročnej pauze od letných hier) a majú samostatný štvorročný cyklus.

zdroj: internet

Zuzana Zábrazná

Uvarili sme spoločne slivkový lekvár

Po minuloročnom úspechu sme sa rozhodli znova zopakovať akciu „Varenie slivkového lekváru“. Konala sa v sobotu 30. augusta. Tak ako vlani, aj tento rok sme sa spojili s členmi Jednoty dôchodcov v Malom Záluží. Samotné varenie lekváru začalo už o siedmej ráno. Sprievodné akcie sa konali popoludní - vystúpenie folklórnych súborov, ochutnávka obľúbených jedál, ktoré priniesli šikovné zálužské gazdinky, ďalej ochutnávka dovárajúceho sa lekváru a prezentácia Ujlackého receptára. Už sa stáva tradíciou, že súčasťou akcií OZ Labuť boli tvorivé dielne pre malých i veľkých.

Všetkým, ktorí sa zaslúžili o príjemné popoludnie a dobrú atmosféru úprimne ďakujem. (Viac sa o podujatí dozviete onedlho v obecných novinách.)

Viera Predanocová

Naše aktivity sme sa vám rozhodli priblížiť prostredníctvom malej fotogalérie.

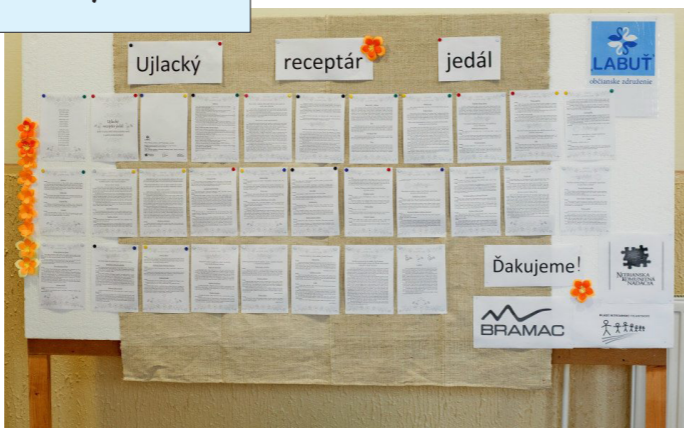
O olympijských hrách
s redaktorom Petrom Bučekom

Infekčné choroby - ako im predchádzať
s doktorkou Annou Líškovou

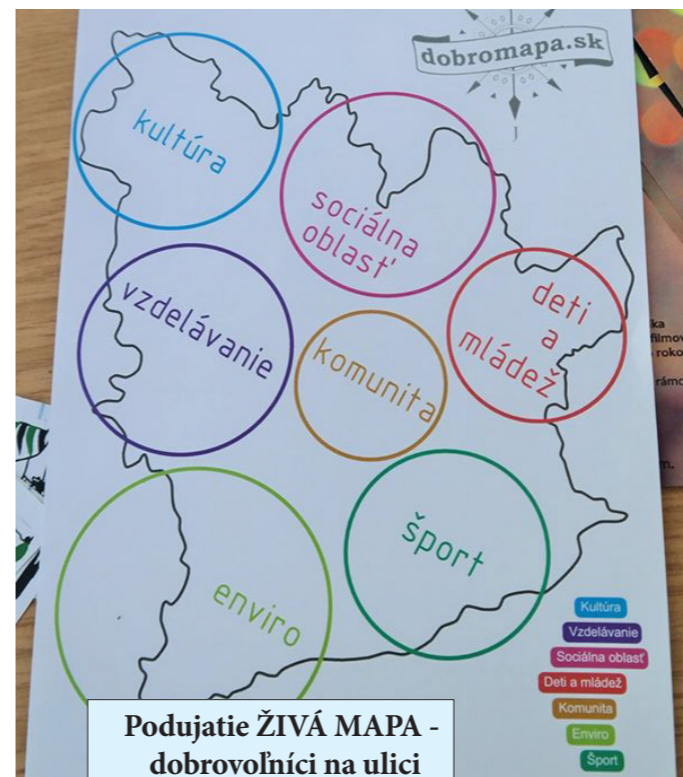
Uvarili sme si slivkový lekvár

Tvorivé dielne z podujatia
Uvaríme si slivkový lekvár

Pripravené dobroty z podujatia
Uvaríme si slivkový lekvár

Podujatie ŽIVÁ MAPA -
dobrovoľníci na ulici

Škola v Malom Záluží

1905 – 1934 – trochu histórie

V januári budúceho roka uplynie práve 110 rokov od chvíle, kedy bola v našej obci otvorená prvá škola.

Školopovinní žiaci z Ujlačku chodili do cirkevnej evanjelickej školy v Ašakerti. Pre známu vzdialenosť medzi oboma obcami rodičia len s obavou posielali nedospelé detky na cestu do školy. Zvlášť cez jarnú a jesennú nepohodu. A preto v Ujlačku, keďže vzrástol počet školopovinných detí a pri zlepšení hmotnej situácie, už v roku 1896 vznikla myšlienka, že si obec školstvo osamostatní. Prvý podnet dal richtár Michal Košťal. Súčasne obecný výbor na zasadnutí 30. júla 1897 uznal potrebu utvorenia školy, ale do vybavovania sa nepúšťal. Uplynul rok a prvé vecné rokovanie sa udialo na zhromaždení dňa 9. júla 1898, keď obec ponúkla „fundus“, 800 m² za 2000 korún. Z tohto zasadnutia išiel list na ministerstvo kultúry, ktoré prisľúbilo obciam lacnú pôžičku. Táto časť sľubu nebola ale splnená a obec bola prinútená, aby si školu postavila sama. 17. februára 1902 sa zišiel výbor obce s krajským radcom, škôldozorcom, Gustávom Libertinyim. Na tomto zasadnutí sa spísala dohoda o vzniku obecnej školy a spôsob financovania stavby. 29. septembra 1902 bola licitácia. Na nej sa zúčastnili F. Libant a A. Butora - hlohovecké firmy, ďalej M. Bäck - nitrianska firma a Filip Büchter - ašakertský obyvateľ. Výkričná cena bola 9225 korún a 36 halierov. Najnižšiu cenu ponúkol F. Büchter v sume 7608 korún.

Škola sa na jar 1903 za richtára Štefana Líšku (syna Michala), začala stavať. Stavbu kontroloval B. Tassler. Po prekonaní všetkých prekážok bola škola dostavaná a prevzatá do štátnej správy.

Vyučovať sa začalo prvého januára 1905. Školu prevzal a za učiteľa bol ustanovený Ernest Šaško, diplomovaný učiteľ. Osvietený župan vymenoval kuratórium (správny výbor) v zložení: Jozef Szeghő - notár a za členov vymenoval Štefana Líšku - richtára, Pavla Líšku (Čabana), Michala Proksu (kostolníka) a Ignáca Ringvalda.

Všemohúci Boh nech rozleje požehnanie svojho na obyvateľstvo obce Ujlaček za ich obetavosť, vodí učiteľa v účinkovaní a žiakov posilňuje v mravoch a v láske za vlasť a usilovnosti.

Od založenia školy do roku 1914 sa vyučovalo maďarsky, ale náboženstvo sa učilo po slovensky. V roku 1918 sa začalo vyučovanie po slovensky, bol však nedostatok slovenských učebníc. Učiteľ E. Šaško doniesol preto z cirkevnej školy z Holíča „Obrázkový šlabikár“ a deti si čítali aj zo starých slovenských kalendárov. V roku 1919 vzrástol počet žiakov, pretože sa do Ujlačku prisťahovalo 7 rodín z Krajného, Vaďoviec, Kostolného a Bzinčekov. V školskom roku 1923/24 bol v škole na úradnej návšteve pán škôldozorca M. Miškóci. Žiaci boli skúšaní zo všetkých predmetov s veľmi dobrým výsledkom. Školské deti sa aj so svojím učiteľom zúčastňovali na kultúrnom a spoločenskom živote doby (boli na výlete v Nitre, učiteľ Šaško bol na exkurzii v Čechách, nacvičovali divadelné hry s veľkým úspechom).

Koncom júna 1928 bola úradná inšpekcia, ktorá nariadila zlepšiť estetické okolie školy, v triede nábytok a dlážku a tiež upraviť školský byt. Počet školopovinných dietok stúpala, v školskom roku 1928/29 tak vzrástol, že správa školy žiadala rozšírenie miestnej jednotriednej školy na dvojtriednu. Oddelenie ministerstva školstva a národnej osvety žiadosti vyhovel a v školskom roku 1929/30 bola otvorená druhá dočasná postupná trieda. Za učiteľku tejto triedy bola vymenovaná Ružena Mesíková, rodáčka z Modry. Spolu bolo zapísaných v I. triede 48 a v II. 39 žiakov. Vyučovalo sa striedavo poldenne (dopoludnia a odopoludnia). Vyučovanie v dvojtriedke pokračovalo aj v ďalších školských rokoch.

Vrchnosť v Bratislave nebola spokojná s tým, že II. trieda nemá aspoň dočasné umiestnenie a preto nariadila správe školy, aby sa o to postarala. Správca školy rozmýšľal a radil sa s obecným predstavenstvom ako vyriešiť situáciu. Navrhol obecnú kováčsku budovu prestaviť na triedu. Táto budova však nevyhovovala, lebo bola postavená z mäkkého materiálu. Konečne po dlhom uvažovaní navrhol správca školy zvolanie obecného zastupiteľstva, kde ako člen predniesol svoj plán na výstavbu kultúrneho domu na obecnom pozemku, ktorý užíva obecný kováč. Po ukončení školského roku 1931/32 učiteľka Mesíková odchádza učiť na meštiansku školu v Hlohovci. Na jej miesto bola prijatá miestna rodáčka Elena Líšková, doterajšia učiteľka v Dobšínnej. Občania obce Ujlaček a žiaci školy žili čulým životom.

Obecné zastupiteľstvo v roku 1934 odhlasovalo stavbu kultúrneho domu. Táto zvesť sa rýchlo rozniesla po okolí. Obce, ktoré boli v podobnej situácii, sa chopili príležitosti a nasledovali príklad Ujlačku. Správca školy dal hneď vyhotoviť plány murárenskému majstrovi Antonínovi Stančekovi v Šarfii. Zvolaní boli tiež občania, ktorých správca školy vyzval aby sami prispeli na stavbu bezplatnou pomocou pri dovoze potrebného materiálu, pretože finančných prostriedkov v hotovosti veľa nebolo. A aj napriek tomu sa výstavba kultúrneho domu dňa 28. mája 1934 začala.

V obecnej kronike listovala a niekoľko zaujímavostí o prvých rokoch existencie školy vám sprostredkovala

Elena Zedníková

Volby v minulosti

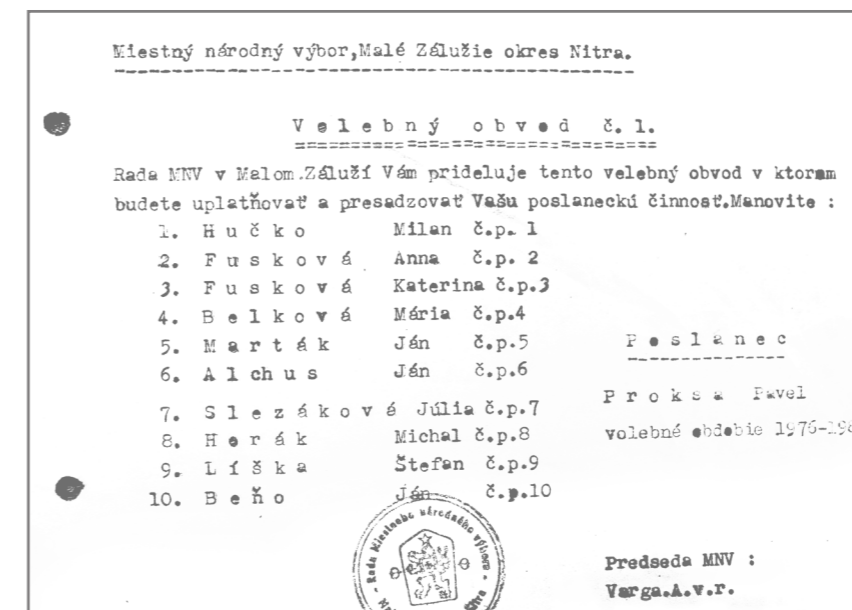
V kultúrnom dome sú uložené písomné materiály dokumentujúce život obce v minulom storočí. Pri usporadúvaní týchto písomností som sa oboznámila aj s tým, ako fungovala miestna samospráva a ako vyzerali komunálne voľby v minulosti.

V nasledovnom článku vám chcem preto sprostredkovať niekoľko mojich postrehov o voľbách, ktoré ma pri spracovávaní obecného materiálu zaujali.

Volby do MNV (Miestny národný výbor - dnes obecný úrad), ONV (Okresného národného výboru) a KNV (Krajského národného výboru) sa konali raz za 5 rokov (myslím, že aj

teraz by to bolo lepšie). Prebiehali podobne ako dnes, ale konali sa dva dni. Boli pripravené zoznamy voličov, hlasovacie lístky a volebná urna. Vyhotovená zápisnica spolu so zapečatenými odovzdanými hlasovacími lístkami a ostatnými spismi sa odosiela ONV v Nitre. Každý novozvolený poslanec skladal sľub.

V našej obci sa volilo 15 poslancov, ktorí tvorili plénum MNV. Spomedzi nich bol volený predseda a tajomník MNV a päť členov rady.

Pri MNV boli zriadené komisie – Komisia finančno - plánovacia; Komisia pre služby a obchod; Komisia pre školstvo a kultúru; Komisia pre výstavbu a dopravu a Komisia verejného poriadku. Boli zložené z poslancov a ďalších občanov, členov komisie bolo 5.

Rada sa schádzala takmer každý mesiac. Tvorilo ju 7 členov - 5 poslancov z pléna, predseda a tajomník. Na svojich schôdzach členovia riešili aktuálne problémy obce, zabezpečovali prípravu plenárnych zasadnutí a prerokovávali materiály, ktoré boli predkladané plénu, vypracovávali návrhy hlavných úloh práce pléna a rady MNV, organizovali verejné zhromaždenia občanov, riadili činnosť komisií a prerokovávali návrhy, ktoré predložili poslanci a občania.

Plénum sa schádzalo 5 – 7 krát do roka a jeho hlavnými úlohami bolo určovanie dlhodobej koncepcie rozvoja obce, prerokovávanie a schvaľovanie rozpočtu, záverečného účtu a všeobecne záväzných nariadení MNV, určovanie počtu poslancov pre nasledujúce volebné obdobie, zriaďovanie a rušenie komisií a volenie predsedu, podpredsedu a tajomníka MNV.

Predseda zastupoval MNV a obec navonok, podpisoval spolu s tajomníkom všeobecne záväzná nariadenia, zvolával a viedol rokovania pléna a rady, zodpovedal za dodržiavanie plánovacej a rozpočtovej disciplíny a dozeral na správne nakladanie s písomnosťami MNV.

Tajomník riadil celkovú činnosť komisií, zodpovedal za prípravu materiálov na rokovania MNV a jeho rady, zodpovedal za správne vedenie a ukladanie dokumentácie z rokovaní pléna, rady a komisií a plnil funkciu náčelníka štábu CO obce.

Úlohy poslancov: Obec bola rozdelená do obvodov a každý poslanec mal jeden takýto obvod na starosti. Okrem toho každý poslanec zodpovedal za jednu oblasť činnosti MNV - napríklad podpredseda zabezpečoval celkové úlohy brannej výchovy, ďalší poslanec mal na starosti organizovanie brigád, činnosť záhradkárov a drobnochovateľov, iný zase osvetovú besedu a kultúrnu činnosť v obci, ďalší mal na starosti požiarny zbor, činnosť SZM a klub mládeže a ďalší mal na starosti agitačné stredisko a sledoval, aby boli pravidelne zapísané záznamy do kroniky obce.

Konalo sa tiež niekoľko verejných zhromaždení občanov za rok. Ľudia mali možnosť sa vyjadriť, povedať svoje názory, požiadavky...A zväčša boli aj vypočuté.

V rámci MNV sa pripravovali a organizovali rôzne akcie, ktoré boli na prospech občanov, plánovali sa investičné akcie; z okresu či iných zdrojov sa dali získať peniaze. Proces nebol tak administratívne náročný ako dnes a hlavne – úrad dostal peniaze na účet a každú akciu bolo treba do posledného haliera vyúčtovať.

Že to je direktívne a centralistické? Možno. Ale ako ináč to všetko zosúladiť. Ako ináč rozhodnúť, čo kedy urobiť, čo naplánovať na najbližšie obdobie a čo môže počkať? Na čo pýtať finančné prostriedky?

Na záver príspevku len dodám, že celkový systém vedenia obce a volieb bol, podľa môjho názoru, dobrý. Každý poslanec, predseda, tajomník a členovia komisií mali svoje úlohy, ktoré vykonávali a hlavne komunikovali, stretávali sa s občanmi a snažili sa riešiť ich problémy. A na druhej strane, aj občania sa samozrejme zapájali do života v obci, pomáhali dobrovoľne na rôznych brigádach a pri organizovaní spoločenských akcií. Určite všetko nebolo ideálne, ale toto nemá byť ani chvála, ani hana, ale skôr príležitosť na zamyslenie.

Zuzana Plesníková,
Viera Predanociová

Z činnosti dobrovoľných hasičov v Malom Záluží

V našej obci nedávno obnovila svoju činnosť organizácia DHS (dobrovoľný hasičský zbor). Potešilo nás, že v dedine funguje ďalšia spoločenská organizácia, s ktorou môžeme pri našej činnosti spolupracovať. O krátky príspevok do bulletinu sme poprosili preventívára požiarnej ochrany obce, pána Ivana Matúšku...

Z obecnej kroniky

Československá požiarna ochrana (ČSPO) bola v obci Malé Zálužie už veľmi dávno. Starí ľudia spomínajú na cvičenie hasičov už pred prvou svetovou vojnou. Hasiči vraj už vtedy mali na mieru šité uniformy. Na cvičenie sa zvolávali trubkou a chodili na cvičenie do Nových Sádov. Prvým predsedom hasičov bol Štefan Striha, po ňom funkciu prebral Štefan Liška. Po prvej svetovej vojne bola práca organizácie prerušená a znova sa prebúdzala do činnosti asi od roku 1930.

Po druhej svetovej vojne znova nastáva prerušenie činnosti až do roku 1956. Od roku 1956 si organizácia riadne plní svoje povinnosti. Prvým predsedom v tomto období bol Michal Striha a potom Štefan Liška.

1971 – Výbor pracoval v zložení predseda Ján Slížik, pokladník Viliam Plesník, veliteľ Ivan Šooš, členovia výboru Ján Proksa, Karol Petrucha a Rudolf Zmeko. Organizácia vykonávala školenia členov o požiarnej ochrane, robila tiež prehliadky budov z hľadiska bezpečnosti proti požiarom. Na Silvestra usporiadala tanečnú zábavu.

Na základe dostupných dokumentov najväčší počet členov Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Malom Záluží bol v roku 1979 a to 30 členov. Postupom ďalších rokov činnosť dobrovoľných hasičov v Malom Záluží postupne upadala až celkom skončila. Veľké poďakovanie patrí Viliamovi Gašparíkovi, ktorý po celé tie roky starostlivo uskladňoval a ochraňoval požiarnu zbrojnicu a v nej požiarnu techniku, vďaka čomu obec ušetrila nemalé finančné prostriedky na nákup tejto techniky.

Zo súčasnosti

Dňa 18. 3. 2014 sa zišli na obecnom úrade v Malom Záluží pri Nitre obyvatelia tejto obce, ktorá má len 281 obyvateľov, aby opätovne po dlhých rokoch založili dobrovoľný hasičský zbor (ďalej len DHZ). DHZ bol založený v zmysle zákona NR SR č. 37/2014 Z.z. o DPO ako aj v zmysle Stanov DPO SR a Rokovacieho poriadku DPO SR. Na ustanovujúcej schôdzi boli prítomní aj: veliteľ a podpredseda OV DPO v Nitre pán Peter Evetke a riaditeľka OV DPO Nitra pani Ing. Jana Žňavová.

DHZ Malé Zálužie si za svoje prvotné ciele stanovila nasledovné úlohy: výchova obyvateľstva v oblasti ochrany pred požiarom; odborná príprava, školenie a výcvik obyvateľstva v oblasti prevencie zdoľávania požiarov a záchranných prác; zásahová činnosť členov Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky; organizovanie športovej činnosti a súťaží zameranej na ochranu pred požiarom; zachovanie a zveľadovania historického a kultúrneho dedičstva v oblasti ochrany pred požiarom; tvorba, ochrana a udržiavanie životného prostredia. **Za predsedu bol zvolený Peter Novotný a veliteľom DHZ sa stal Patrik Krajčovič.**

A aké sú plány pre nasledujúce obdobie?

Odpovedá predseda DHZ Malé Zálužie Peter Novotný: „Tento rok sa nám podarilo zo sponzorského daru opraviť strechu na hasičskej zbrojnici, ochrániť ju náterom proti korózii, začali sme tiež renovovať požiarne prives. Ďalej chceme dokončiť opravu hasičskej zbrojnice a vnútorného zariadenia, opraviť hasičskú striekačku PS 8 vyrobenú okolo roku 1960, skompletizovať minimálnu výstroj a výzbroj pre fungovanie DHZ a hlavne potrebnú v rámci celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek SR. Chceme pokračovať v školení a výcviku dobrovoľných hasičov v obci a zúčastniť sa okresného kola odbornej pripravenosti hasičských družstiev nitrianskeho okresu.“

Ivan Matúška

Študijný pobyt v Nemecku

Hovorí sa, že študentské časy sú tie najkrajšie. Študent má v súčasnosti veľa možností, okrem iného študovať v zahraničí. Nikto sa nepozastavuje nad tým, že niekto jeden semester, alebo rok strávil na univerzite v Anglicku, vo Francúzsku, Belgicku, Turecku, na Cypre, Malte... Najznámejší európsky program výmenných študijných pobytov, nielen pre študentov vysokých škôl, je program Erasmus (funguje už 27 rokov, od roku 1987). Do tohto programu je v súčasnosti zapojených 33 krajín - krajiny Európskej únie plus Turecko, Island, Lichtenštajnsko, Švajčiarsko a Nórsko. Na Slovensku bol program zavedený v školskom roku 1998/1999.

Ja som využila možnosť študovať v Nemecku. Je to štát s 80 miliónmi obyvateľov, pozostáva zo 16 spolkových krajín, je najvýkonnejšou ekonomikou v rámci Európskej únie. Dostala som sa na univerzitu v spolkovej krajine Bavorsko, do jedného malého mesta Eichstätt (približne sto km severne od Mníchova). Jeden semester som strávila na Katolíckej univerzite Eichstätt – Ingolstadt, kde som študovala odbor politológia.

Napriek tomu, že Eichstätt je malé mesto so 14 000 obyvateľmi, z toho 4000 je študentov, prišla som do multikultúrneho prostredia. Bežne som sa stretala so študentmi pochádzajúcimi hľadám zo všetkých kontinentov sveta (okrem Austrálie a Antarktídy). Znalosť cudzích jazykov bola na vysokej úrovni, najmä u študentov z cudziny, plynulo ovládali okrem rodného, dva - tri cudzie jazyky.

Systém výučby ako taký je porovnateľný s tým našim. Skôr vidím rozdiel v kvalite a nárokoch na študenta (samozrejme hovorím na základe vlastných skúseností).

Ja ako Erasmus študentka som si mohla z predmetov vybrať skutočne čokoľvek, čo ma zaujímal z daného odboru. Domáci študenti sa museli držať predmetov, ktoré mali povinné, aby im to zapadalo do študijného plánu. Typy výučby boli nasledovné: prednáška, seminár, hlavný seminár. Na prednáške prednášal iba profesor, na konci semestra bola skúška. Na seminári mali študenti pripravené väčšinou hodinové prezentácie na jednu pridelenú tému, ostatní potom mali klásť otázky. Dôraz sa kládol na praktickú stránku a súčasný vývoj danej problematiky. Na konci semestra sa väčšinou odovzdala seminárna práca so všetkými náležitosťami vedeckej práce na 15 - 20 strán, ktorá bola ohodnotená profesorom. Hlavné semináre boli najmä o čítaní materiálov a potom sa na hodinách viedli rozhovory a tieto texty analyzovali. Podstata všetkého bola čítať, čítať a zase čítať. Mne osobne situáciu sťažovala nedostatočná znalosť odborného nemeckého jazyka.

Neviem si predstaviť, že by som nechodila pravidelne do knižnice. Na univerzite bola k dispozícii krásna, príjemná a vybavená knižnica, čítareň bola spravená ako zimná záhrada.

Prístup som mala k dennej, týždennej a mesačnej tlači v troch jazykoch. Mohla som si prečítať najznámejšie anglické, nemecké a francúzske noviny. Odbornú literatúru a publikácie som tiež bežne našla v dvoch, troch jazykoch.

Napriek tomu, že som bola Erasmus študentka, mala som také isté povinnosti ako riadni študenti, aj čo sa týka skúšok, aj seminárnych prác. Najviac času mi zabralo písanie seminárnych prác. Tam mi dovolili mať výhody a skrátili mi rozsah prác na polovicu - 10 strán. Okrem toho som mala aj predmety špecializované pre cudzincov. Tam na nás brali ohľad. Síce sme preberali odborné témy, ale k tomu nám vysvetľovali nemecké odborné pojmy a ich významy. Skoro všetky skúšky boli väčšinou v jeden týždeň na konci semestra. Niekedy to vyšlo aj tak, že sme mali aj tri ťažké skúšky do týždňa, takže tá systematická príprava bola dosť dôležitá a, samozrejme, je to aj dosť stresujúce.

My u nás na Slovensku sa pridriavame viac teórie a nedostatočne neprepájame teóriu s praxou. Veľa vecí sa učíme naspamäť, málo pracujeme s textom a málo píšeme. A vidím ešte problém v tom, že profesori kontrolujú seminárne práce tak, že študent vlastne ani nevie v čom spravil chybu a čomu by sa mal vyvarovať, ako svoj spôsob písania zlepšiť. Nikto vám to nepovie.

Čo je pre Nemcov typické, je presnosť a zodpovednosť. To platilo aj na univerzite. Všetko malo svoje pravidlá a stanovený termín. Ak mala hodina začať o desiatej, tak začala o desiatej, ak mala skončiť o pol dvanástej, tak skončila o pol dvanástej. Vyučovanie niektorých predmetov prebiehalo aj v sobotu.

Vo voľnom čase som sa mohla venovať rôznym krúžkom: ponuka športových aktivít, rôzne druhy tancov, hudobné a divadelné krúžky, výučba jazykov...

Možno mi niektorí neuveríte, ale bola som veľmi rada, keď som sa konečne po piatich mesiacoch mohla vrátiť naspäť. Môj študentský pobyt hodnotím pozitívne, ale pocit vrátiť

sa domov vyhral nad všetkým. Verím, že to čo som sa naučila tam, primerane využijem aj v našich domácich podmienkach.

Mahuliena Sochorová

